

1. Dades de l'assignatura

ESPECIALITAT	CURS	SEMESTRE	TIPUS	ECTS
Gràfic	Tercer	Primer	Específica	2

Departament: Ciències socials i jurídiques

Idioma d'impartició: Català/castellà

Web de l'assignatura: [Fes clic per escriure](#)

1.1. Requisits per cursar l'assignatura: (Requisits previs, mínims o necessaris per cursar l'assignatura i/o recomanacions)

Cap requisit previ per cursar l'assignatura.

1.2. Professor/a

Maria del Pilar Rovira Serrano

Correu electrònic: MariadelPilarRovira@yahoo.es

1.3. Cap de departament

Jaume Enric Rado Roca

Correu electrònic: jaumenric@gmail.com

1.4. Normativa de referència

Decret 43/2013, de 6 de setembre, pel qual s'estableix a les Illes Balears el pla d'estudis dels ensenyaments artístics superiors conduents al títol superior de disseny de les especialitats de disseny gràfic, disseny d'interiors, disseny de moda i disseny de producte i se'n regula l'avaluació (BOIB Núm. 125, de 10 de setembre de 2013).

2. Contextualització de l'assignatura dins el pla d'estudis

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura (Matèria a la qual pertany l'assignatura i conjunt d'assignatures vinculades entre si, i paper de l'assignatura dins el pla d'estudis)

Cultura del disseny.

2.2. Perfil professional (interès de la matèria per la professió, amb exemples)

Totes les persones pensem, escrivim i parlem, si bé és cert que unes ho fem més sovint que d'altres. Això vol dir que totes les persones tenim la capacitat de comunicar-nos amb altres persones.

De fet, el fenomen de la comunicació és inherent a l'ésser humà, un requisit imprescindible per a les relacions humanes. Necessitem de la comunicació per relacionar-nos amb altres persones, per donar a conèixer els nostres pensaments, necessitats, desitjos, opinions...

Comunicar és compartir, transmetre informació, resoldre dubtes, etc. Els recursos lingüístics i visuals d'un idioma (de qualsevol idioma) es presenten com una eina imprescindible per informar, per persuadir, per recordar, per educar, per reforçar..., en fi, per comunicar alguna cosa a alguna persona, i aconseguir una resposta positiva per als nostres interessos.

3. Competències de l'assignatura

3.1. Competències transversals (CT) (Tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CT08 Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.

3.2. Competències generals del títol (CG) (Tria i marca les corresponents a l'assignatura)

- CG13 Conèixer el context econòmic, social i cultural en què té lloc el disseny.
 CG19 Demostrar capacitat crítica i saber plantejar estratègies de recerca.
 CG21 Dominar la metodologia d'investigació.

3.3. Competències específiques de l'especialitat (CE)

- Establir estructures organitzatives de la informació.
- Aplicar mètodes de verificació de l'eficàcia comunicativa.

4. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura. Aquests objectius d'aprenentatge generals de l'assignatura han de ser coherents amb les competències que el pla d'estudis ha definit i que l'estudiant ha de desenvolupar i assolir.

Coneixement

- Conèixer els recursos lingüística i visuals més habituals en llengua catalana i en llengua castellana.

Comprensió

- Donar exemples en diferents idiomes els principals recursos lingüístics i visuals

Aplicació

- Utilitzar Internet com a font d'informació, espai d'autoaprenentatge i transferència de coneixements.
- Practicar les habilitats comunicatives i socials.
- Participar del propi procés de formació i crear una cultura d'autoaprenentatge permanent.

Avaluació

- Valorar la xarxa d'internet com a eina d'aprenentatge permanent.

5. Continguts temàtics de l'assignatura (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

BLOC TEMÀTIC I. Comunicació, llenguatge i escriptura.

1. Comunicació, llenguatge i escriptura.
 - 1.1 Els elements de la comunicació: emissor, receptor, missatge, canal, codi. Intencionalitat.
 - 1.2. Les funcions del llenguatge: referencial (denotativa, cognoscitiva, representativa), emotiva (expressiva), conativa (apel·lativa), fàtica, metalingüística, poètica.
 - 1.3. Tipus d'escriptura: personal, funcional, creativa, expositiva, persuasiva.
2. L'estructura del text i l'arquitectura de la frase.
 - 2.1. L'estructura del text: introducció, nucli, conclusió; apartats o capítols, paràgrafs, frases.
 - 2.2. L'arquitectura de la frase.
 - 2.1.1. La frase simple.
 - 2.1.1.1. Elements: sintagma nominal (subjecte) i sintagma verbal (verb, complements - directe, indirecte, de règim verbal o preposicional, circumstancial-)
 - 2.1.1.2. Modalitats: declarativa (realitat objectiva), exhortativa (ordres, prohibicions, desitjos), interrogativa (ignorància emissor sobre un aspecte de la realitat), exclamativa (admiració, sorpresa, rebuig, etc.).
 - 2.2. La frase composta: juxtaposada, adversativa, condicional, comparativa, consecutiva, causal, final.
 3. Lèxic i nivells de formalitat: lèxic corrent, neologismes, argot i vulgarisme, frases fetes i modismes.

BLOC TEMÀTIC II. Comunicació i publicitat.

1. Comunicació i publicitat.
2. Funcions del llenguatge i publicitat.
3. Formes de comunicació.

BLOC TEMÀTIC III. Recursos lingüístics i visuals.

1. Recursos lingüístics.
 - 1.1. Recursos fonètics: al·literació (joc de sons), onomatopeia, paronomàsia, rima (assonància), tautograma (enunciat tautològic), etc.
 - 1.2. Recursos semàntics: comparació (símil), metàfora, metonímia, sinèdoque, sil·lepsi (diàfora, dilogia), personificació (prosopopeia), hipèrbole, paradoxa (contradicció), ironia, pleonasma, sinonímia, derivació, interrogació retòrica, exclamació retòrica, antítesi (contrast), eufemisme, joc de paraules, reinterpretació de fórmules conegudes, etc.
 - 1.3. Recursos morfosintàctics: hipèrbaton (inversió), el·lipsi, epítet, asindeton, polisindeton, enumeració (acumulació), repetició, reduplicació, anàfora, epífora, etc.
 - 1.4. Altres recursos: joc ortotipogràfic (alteració de les regles ortogràfiques i gramaticals), neologisme, estrangerisme, palíndrom, joc conceptual (conceptisme), màxima.
2. Recursos visuals: al·legoria, sinèdoque, hipèrbole, el·lipsi, etc.
3. Recursos lingüístics i visuals en publicitat.

6. Bibliografia i altres recursos

Bibliografia bàsica:

- U. Eco, "5. Algunas comprobaciones: El mensaje publicitario", 252-275, *La estructura ausente: Introducción a la semiótica*, Barcelona, Lumen, 1989.
- R. Jakobson, "XIV. Lingüística y Poética", 347-395, *Ensayos de lingüística general*, Barcelona, Editorial Seix Barral, 1981.
- "Publicidad: Toni Segarra", *Los Oficios de la Cultura*, La2 de RTVE, 22-10-2011, <http://www.rtve.es/alacarta/videos/los-oficios-de-la-cultura/oficios-cultura-toni-segarra-creativo-publicitario/1229597/>.

Bibliografia complementària:

- R. Bassa & M. Cabot & R. Díaz & J. Lladonet & I. Pastor, *Llengua de Pedaç. Onomatopeies i embarbussaments. Classificació i ús didàctic* (Seminari de Didàctica del Català ICE-CENC; Direcció General d'Educació de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports), Palma, Editorial Moll, 1991.
- P. Carrillo, "Sintaxis figurada: Conceptos y fuentes bibliográficas", *Tonos Revista electrónica de Estudios Filológicos 8*, Murcia, Universidad de Murcia, 12-2004, <http://www.um.es/tonosdigital/znum8/estudios/3-figurassint.htm>.
- J. Rom & J. Sabaté, *Llenguatge publicitari. Estratègia i creativitat publicitàries*, Barcelona, Editorial UOC. 2007.
- A.M. Torrent, "VII. Recursos retòrics", 143-162, *La llengua de la publicitat*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999.
- Margarida Aritzeta, *Diccionari de termes literaris*, Barcelona, Edicions 62, 1996.
- Maria Victoria Ayuso & Consuelo García & Sagrario Solana, *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Ediciones Akal, 1990.
- Luis de Madariaga, *Diccionario Temático. Términos literarios*, León, Editorial Everest, 1980.

Emma González, *Diccionario de terminología literaria*, Madrid, Editorial Síntesis, 2002.
Angelo Marchese & Joaquín Forradellas, *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*, Barcelona, Editorial Ariel, 1986.
M Alemán, "Analizar y criticar publicidad", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 11-07-2012, <http://foroalfa.org/articulos/analizar-y-criticar-publicidad>.
L. Bassat, *El libro rojo de la publicidad. Ideas que mueven montañas*. Barcelona: Random House Mondari, 2008.
D. Cassany, *La cocina de la escritura*, Barcelona, Empúries, 2002.
D. Cassany, *La cocina de la escritura*, Barcelona, Anagrama, 1995.
L. Cassisi, "¿Signos olvidados?!", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 16-07-2013, <http://foroalfa.org/articulos/signos-olvidados>.
N. Chaves, "Artesano de la connotación", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 12-09-2016, <https://foroalfa.org/articulos/artesano-de-la-connotacion>.
J. Junoy, "El negocio de las percepciones", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 31-10-2012, (<http://foroalfa.org/articulos/el-negocio-de-las-percepciones>).
G. Rodari, *Gramática de la fantasía: introducción a l'art d'inventar històries*, Barcelona, Columna, 2004.
M.P. Rovira, "Sexo en la publicidad", *FOROALFA*, Buenos Aires, ForoAlfa.org, 08-04-2015, <http://foroalfa.org/articulos/sexo-en-la-publicidad>.
G. Sánchez Medrano, "Anatomía de un anuncio Publicitario", *FOROALFA*, Buenos Aires (Argentina), ForoAlfa.org, 27-03-2013, <http://foroalfa.org/articulos/anatomia-de-un-anuncio-grafico-publicitario>.

Altres recursos:

Estrategias para el éxito y el liderazgo en comunicación, <http://www.retoricas.com/2009/06/principales-figuras-retoricas.html> (ES).
Anuncios de TV, <http://anuncios-comerciales.blogspot.com.es> (ES).
La història de la publicitat contada des d'un principi, <http://lahistoriadelapublicidad.com> (ES).
Gran Diccionari de la Llengua Catalana, <http://www.enciclopedia.cat> (CA).
Organisme de coordinació de les activitats terminològiques en llengua catalana, <http://www.termcat.net> (CA).
Diccionario de la Lengua Española, <http://www.rae.es/recursos/diccionarios/drae> (ES).

7. Metodologia docent

7.1. Estratègies generals metodològiques

Proposem una metodologia de treball pràctica, activa i interactiva, amb una dinàmica participativa i oberta, flexible, individualitzada i adaptada al perfil de l'alumnat, a les seves experiències, al seu estil i ritme d'aprenentatge, a les seves capacitats, al seu desenvolupament i a les activitats proposades.

Escollirem diferents tipus d'agrupament de l'alumnat (intergrup, gran grup, grup mitjà, petit grup, individual) per treballar les diferents tasques programades, que es desenvoluparan d'acord amb el pla de treball i programa d'activitats que s'entregarà als estudiants a l'inici del semestre.

L'alumnat haurà fer, entregar en els terminis establerts, i superar **TOTS** els exercicis proposats, fets a l'aula o a casa, revisats a l'aula. S'aplicarà estrictament el criteri "**Tolerància 0**" amb les còpies i els plagis.

Per altra banda, l'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requereix l'assistència regular a les classes i activitats complementàries. Atès que la falta d'assistència a classe de forma reiterada pot fer impossible que la correcta aplicació dels criteris d'avaluació i la mateixa avaluació contínua, en reunió de 16 de setembre de 2016, el Departament de Ciències Socials i Jurídiques ha acordat que el percentatge de faltes d'assistència, justificades i no justificades, que originen la impossibilitat d'aplicació de l'avaluació contínua es del 20% del total de les hores lectives de l'assignatura.

Com a conseqüència, la pèrdua d'avaluació contínua implica que l'alumne no serà qualificat ni avaluat periòdicament al llarg del curs. L'alumne tindrà dret a ser avaluat mitjançant unes proves finals, acompanyades del lliurament de treballs, en les condicions que determinen en aquesta guia docent.

En darrer lloc, si l'alumnat no supera l'assignatura en el període ordinari (avaluació contínua, avaluació complementària i/o avaluació final), automàticament se li aplicaran els procediments i tècniques d'avaluació per a l'avaluació extraordinària (o les correccions pactades amb el professorat).

7.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Grup gran i grup petit.

7.3. Instal·lacions del centre i material

Aula amb taules i cadires.
Pissarra digital (ordinador per al professor, connectat amb un projector).
Connexió a Internet.

7.4. Activitats interdisciplinàries

En principi, no es preveu desenvolupar cap activitat interdisciplinària.

7.5. Activitats complementàries

Les activitats complementàries es desenvoluparan d'acord amb el calendari de les institucions públiques i privades que les organitzen (si escau).

8. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a l'especialitat corresponent.

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas):

El Departament no ha convingut cap criteri d'avaluació general, atesa la diversitat d'especialitats i assignatures.

8.2. Criteris d'avaluació de l'assignatura:

- Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- Participa a l'aula de manera discursiva i argumenta el propi punt de vista raonadament
- Demostra interès per la matèria
- Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura
- Demostra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades
- Coneix i utilitza correctament la terminologia específica de l'assignatura
- Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologia i les tècniques específiques de l'assignatura
- Demostra capacitat de síntesi, actitud crítica i raonament argumentat en les activitats programades
- Planifica correctament el temps i les activitats programades
- Treballa amb pulcritud, ordre i neteja
- Demostra capacitat per expressar conceptes o reflexions, amb un fil conductor bàsic i ordenat
- Compleix amb la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- Presenta correctament les activitats programades
- Resol correctament les activitats programades
- Demostra sensibilitat artística, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades
- Desenvolupa un estil propi en les activitats programades

Dins cada curs acadèmic es diferencien tres períodes d'avaluació:

- a) El període d'avaluació contínua, que es du a terme durant el període lectiu de cada semestre, i que ha de suposar, al menys, el 50 % de la qualificació final.
 b) El període d'avaluació complementària i final, que es du a terme a la finalització de cada semestre i en el qual es poden programar tant les recuperacions de les activitats d'avaluació contínua no superades o no realitzades com els exàmens o proves de l'avaluació final.
 c) El període d'avaluació extraordinària, que es du a terme a la finalització de cada any acadèmic i en el qual es fa la recuperació de l'avaluació final i, si escau, també es pot programar la recuperació de les activitats d'avaluació contínua.

8.3. Procediments i instruments d'avaluació i qualificació

		AVALUACIÓ CURS						
		Núm.	contínua	complementària	Núm.	Avaluació final febrer/juny	Núm.	Avaluació extraordinària setembre
☒	Tècniques d'observació: registres, llistes de control, aptitud, assistència (80% d'assistència, acordat en reunió de Departament de Ciències Socials i Jurídiques de 16 de setembre de 2016).		5 %					
☒	Treballs orals en grup: debats.		10 %					
☒	Treball escrit individual: proposta monogràfica de temàtica lliure (pactada amb el professorat)		10 %			10 %		10 %
☒	Treball oral individual: presentació de la proposta monogràfica de temàtica lliure (pactada amb el professorat).		5 %			5 %		5 %
☒	Treball escrit individual: resum dels articles, capítols llibres de l'apartat "Bibliografia bàsica" de la guia docent.					15 %		15 %
☒	Treball escrit individual: informe de les webs indicades a l'apartat "Altres Recursos" de la guia docent.					10 %		10 %
☒	Treball oral individual: comentari dels resums ("Bibliografia bàsica") i els informes ("Altres recursos") elaborats per l'alumnat.					10 %		10 %
☒	Altres procediments: carpeta d'aprenentatge		50 %					
☒	Treball oral individual: presentació de la carpeta d'aprenentatge.		5 %					
☒	Sistemes d'autoavaluació		5 %					
☒	Prova objectiva final			10 %		50 %	---	50 %
			90 %	10 %		100 %		100 %
			100 %					

9. Altres observacions

(si és el cas)

Fes clic per escriure